

SPRAWOZDANIE

**z przebiegu i wyników konsultacji społecznych Prognozy
oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju
Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030**

Wprowadzenie

CEL SPRAWOZDANIA

Podstawowym celem niniejszego sprawozdania jest przedstawienie przebiegu oraz podsumowanie konsultacji społecznych **Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030**. W ramach sprawozdania rozpatrywane są uwagi zgłaszane do Prognozy oddziaływania na środowisko.

Sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji społecznych prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii stanowi ujęcie zebranych w trakcie publicznej debaty uwag, opinii i postulatów, które następnie posłużyły do uzupełnienia i korekty Prognozy

Prezydent Miasta Suwałk uzyskuje niezbędne opinie i uzgodnienia w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Końcowym etapem konsultacji jest przyjęcie przez Radę Gminy Suwałki i Radę Miasta Suwałki sprawozdania z konsultacji społecznych zawierającego uzasadnienia dla dokonanych rozstrzygnięć w odniesieniu do zgłoszonych uwag, wniosków i opinii. Sprawozdanie jest jawne i przekazane do publicznej wiadomości. Kwestie uzgodnione ze społeczeństwem znajdują odzwierciedlenie w zapisach ostatecznej wersji prognozy oddziaływania na środowisko.

Proces konsultacji został zaplanowany w taki sposób, aby zapewnić odbiorcom konsultacji łatwy, powszechny i dogodny dostęp do informacji o prognozie oddziaływania na środowisko, jego treści, terminach spotkań, sposobach i miejscu przekazywania uwag i opinii oraz czasie trwania konsultacji.

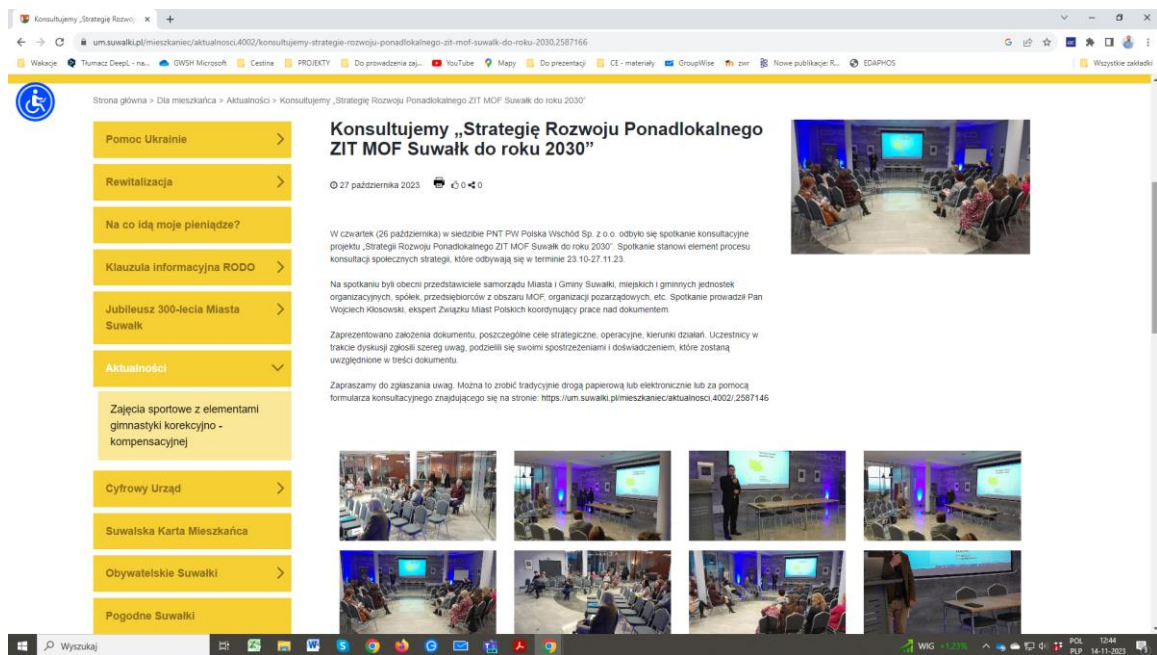
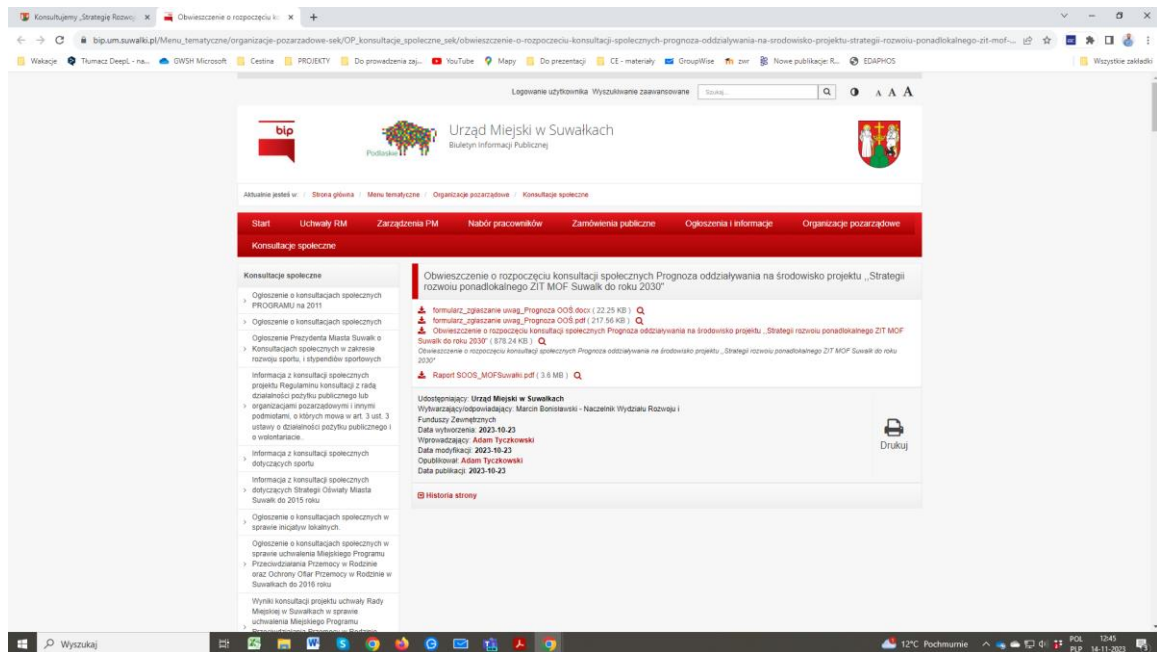
PODSTAWA PRAWNA

W procesie organizacji i przeprowadzenia konsultacji społecznych uwzględniono przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1094)

HARMONOGRAM ORAZ FORMA ORGANIZACJI KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Zaproszenie do udziału w konsultacjach prognozy umieszczono:

- na stronie internetowej Miasta Suwałki,
- na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Suwałki i jednostek tworzących MOF Suwałki.

Rysunek 1 Widok ogólny strony internetowej Miasta Suwałki

Źródło: https://bip.um.suwalki.pl/Menu_tematyczne/organizacje-pozarządowe-sek/OP_konsultacje_spoeczne_sek/obwieszczenie-o-rozpozeciu-konsultacji-spoecznych-prognoza-oddziaływania-na-srodowisko-projektu-strategii-rozwoiu-ponadlokalnego-zit-mof-suwalk-do-roku-2030.html

Przez cały okres konsultacji z dokumentem Prognozy można było zapoznać się m.in. na stronach internetowych Miasta Suwałki, a także w wersji papierowej w Urzędzie Miasta Suwałki.

Do udziału w konsultacjach zaproszono przedstawicieli władz Gminy Suwałki, Miasta Suwałki, mieszkańców, instytucji nauki i kultury, jednostek naukowych, podmiotów

społeczno-gospodarczych, biznesu oraz organizacji pozarządowych. Uczestnikami konsultacji społecznych Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030 mogły być również między innymi: inne gminy, zwłaszcza sąsiednie, niezależni eksperci, partie polityczne, samorządy studenckie i studenci, osoby fizyczne.

O opinie do treści Prognozy wystąpiono do:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku
- Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

Konsultacje Prognozy Oddziaływania na Środowisko projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030 trwały **od 23 października 2023 roku do 13 listopada 2023 roku**.

Ustalono następującą formę składania uwag, wniosków i opinii do Prognozy Oddziaływania na Środowisko projektu Strategii:

- zbierania uwag w wersji elektronicznej z wykorzystaniem formularza zgłaszania uwag (do pobrania od 23.10.2023r. ze strony Biuletynu Informacji Publicznej i ze strony internetowej www.um.suwalki.pl z zakładki: Dla Mieszkanca/Obywatelskie Suwalki/Konsultacje społeczne/ - wypełnione formularze przesłane zostają na adres e-mail: rfz@um.suwalki.pl;
- zbierania uwag w wersji papierowej z wykorzystaniem formularza zgłaszania uwag (do pobrania od 23 października 2023 roku ze strony Biuletynu Informacji Publicznej i ze strony internetowej www.um.suwalki.pl z zakładki: Dla Mieszkanca/Obywatelskie Suwalki/Konsultacje społeczne/ - wypełnione formularze przesyłane na adres: Urząd Miejski w Suwałkach, ul. Mickiewicza 1, 16-400 Suwałki z dopiskiem Prognoza oddziaływania na Środowisko projektu „Strategii ZIT MOF” lub dostarczyć do Kancelarii Ogólnej w Urzędzie Miejskim w Suwałkach, ul. Mickiewicza 1 (hol główny).

PODSUMOWANIE Z PRZEBIEGU I WYNIKÓW KONSULTACJI

Niniejsze podsumowanie z przebiegu i wyników konsultacji społecznych Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030 zostało opracowane zgodnie z art. 55 ust. 3 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1094) zgodnie z którym, do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58;
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski;

- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Na podstawie analizy przeprowadzonej w Prognozie oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030 stwierdzono, że skutki braku realizacji projektu postanowień zawartych w dokumencie mogą przynieść jedynie pozorne korzyści, zarówno w kontekście środowiskowym, jak również ekonomicznym i społecznym. Co więcej, potencjalne korzyści wynikające z braku realizacji postanowień dokumentu mogą mieć charakter wyłącznie chwilowy lub odnoszący się do perspektywy średnioterminowej. Zidentyfikowano negatywne skutki braku realizacji celów i kierunków działań ujętych w projekcie Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030 w obszarze środowiskowym (m.in. zagrożenie lub zubożenie zasobów środowiska); w obszarze społecznym (m.in. pogłębiający się problem dostępności do lokalnego rynku pracy, wykluczenie społeczne, wyludnianie się miasta i wsi); w obszarze ekonomicznym (m.in. zaburzenie spójności ekonomicznej, ograniczenie działalności przedsiębiorczej i innowacyjnej, dodatkowe koszty środowiskowe i społeczne). Wariant polegający na braku realizacji projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030 jest niekorzystny środowiskowo, ekonomicznie i społecznie. Spowoduje on pogłębianie i utrwalenie problemów środowiskowych i społecznych na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Suwałki.

Analizując przedstawione potencjalne skutki realizacji projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030 można stwierdzić, że jej realizacja będzie miała w przeważającej części pozytywny wpływ na środowisko. Działania zaproponowane w projektowanym dokumencie nie mają wskazanych szczegółowych informacji lokalizacyjnych, dokładnego zasięgu i umiejscowienia konkretnych działań (projektów) w przestrzeni, a także technologii, w jakich zostaną zrealizowane. Precyzyjne rozwiązania alternatywne powinny być wskazane na etapie procedury oddziaływania na środowisko poszczególnych projektów, w szczególności dla działań o najwyższym potencjalnym oddziaływaniu na środowisko.

Można jednak stwierdzić, że potencjalne skutki środowiskowe podejmowanych inwestycji będą uzależnione od chłonności środowiska oraz obecności w pobliżu miejsc inwestycji obszarów wrażliwych. Istotne będzie zatem dokładne rozpoznanie tych warunków na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji i rozważać warianty alternatywne w taki sposób, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

1) Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Projekt Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030 to dokumenty szczebla ponadlokalnego, który nakreśla ramy rozwojowe MOF Suwałki oraz ramy dla realizacji potencjalnych przedsięwzięć i inwestycji mogących mieć wpływ na jego obszar. Struktura projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030 obejmuje wizję i misję rozwoju oraz następujące cele strategiczne:

1. Silny ośrodek gospodarczy,
2. Silni mieszkańcy w zintegrowanym MOF,
3. Czyste środowisko i funkcjonalna przestrzeń,

które zdekomponowano na cele operacyjne i kierunki działań.

Wymienione w projekcie Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030 cele ukierunkowane są na realizację szerokiego wachlarza działań i przedsięwzięć, z których część będzie mieć charakter „twardy” i będzie się wiązać z budową i przebudową infrastruktury, a część „miękki” ukierunkowany na aspekty społeczne, w tym m.in. na edukację, opiekę zdrowotną i społeczną, rozwój przedsiębiorczości.

Zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, oraz nr 2011/92/UE z 13 grudnia 2011r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (tekst jednolity), projekt Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030 jako wyznaczający ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z tymi wymaganiami została wykonana Prognoza oddziaływania na środowisko, będąca elementem wspierającym proces decyzyjny dla realizacji inwestycji ingerujących w stan środowiska, a wynikających z projektu Strategii.

Celem Prognozy jest ocena potencjalnych i rzeczywistych skutków oddziaływania realizacji projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030 na poszczególne komponenty środowiska z uwzględnieniem możliwych wariantów projektu dokumentu. Dokonano oceny stanu środowiska dla MOF Suwałki oraz analizy możliwości wystąpienia oddziaływań na poszczególne elementy środowiska, w tym oddziaływań skumulowanych i transgranicznego. W Prognozie zaproponowano także rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru. Dla przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wykorzystano połączenie dwóch modeli metodycznych: brytyjskiego i klasycznego, co umożliwiło sporządzenie zintegrowanej oceny zarówno w

odniesieniu do celów i kierunków działań projektu Strategii jak i potencjalnych zamierzeń inwestycyjnych mogących być skutkiem jego realizacji. W celu kompleksowej realizacji badania zastosowano szeroki zakres metod badawczych, których zróżnicowanie sprzyjało uzyskaniu obiektywnych i wiarygodnych rezultatów w postaci oceny skutków środowiskowych projektu Strategii.

Wraz z wdrożeniem projektowanych w ramach Strategii działań można oczekiwać pozytywnych skutków środowiskowych. W szczególności osiągnięcia wymiernych rezultatów w postaci m.in. zmniejszenia energochłonności MOF, zapewnienie dostępu do usług ekosystemowych, wprowadzenia rozwiązań z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym, zrównoważonej mobilności, zwiększenia wykorzystania energii z odnawialnych źródeł oraz przystosowania i zwiększania odporności terenów miejskich i wiejskich do zmian.

Mając na uwadze, że skala wywołanych przez potencjalne inwestycje oddziaływań środowiskowych w znacznym stopniu uzależniona jest od lokalnych uwarunkowań i rozwiązań prewencyjnych zastosowanych w trakcie realizacji inwestycji, potencjalne negatywne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska wynikające z realizacji celów operacyjnych w projekcie Strategii mogą zostać ograniczone lub też zredukowane do minimum poprzez racjonalny wybór lokalizacji planowanej inwestycji oraz odpowiedni dobór rozwiązań organizacyjnych, technicznych i technologicznych. Należy podkreślić, iż skalę negatywnego oddziaływania można ograniczyć do tzw. niezbędnego minimum już na etapie opracowania projektu inwestycyjnego. Odpowiednio sporządzony projekt uwzględniający potrzeby ochrony środowiska na etapie realizacji przedsięwzięcia, jak i w fazie eksploatacji inwestycji skutecznie ogranicza skalę negatywnych oddziaływań na środowisko.

2) Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58

Zgodnie z art. 57 ust. 1 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1094), organem właściwym w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest:

- 1) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska – w przypadku dokumentów opracowywanych i zmienianych przez naczelne lub centralne organy administracji rządowej;
- 2) regionalny dyrektor ochrony środowiska – w przypadku dokumentów innych niż wymienione w pkt 1.

Zgodnie z art. 58 ust. 1. Organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej właściwym w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest:

- 1) Główny Inspektor Sanitarny – w przypadku dokumentów opracowywanych i zmienianych przez naczelne lub centralne organy administracji rządowej;
- 2) państwowy wojewódzki inspektor sanitarny – w przypadku dokumentów innych niż wymienione w pkt 1 i 3;
- 3) państwowy powiatowy inspektor sanitarny – w przypadku miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Prezydent Miasta Suwałki wystąpił do:

- **Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego** oraz
- **Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku**

o opinię dla **projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030**, wraz z **prognozą oddziaływania na środowisko**.

Podlaski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaopiniował **pozytywnie** projekt Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (pismo znak NZ.0523.65.2023 z dnia 30.10.2023).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku zaopiniował **pozytywnie** projekt Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (pismo znak WSTI.410.2.13.2023.DKV z dnia 09.11.2023).

W związku z brakiem zgłoszonych trakcie trwania konsultacji społecznych uwag i wniosków do treści Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT MOF Suwałk do roku 2030 dokument nie podlegał zmianom w zakresie merytorycznym i metodycznym.

3) Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Zakres Prognozy, opracowanej zgodnie z zapisami zawartymi w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zawiera w szczególności **informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko**.

Podstawą do podjęcia oceny transgranicznej jest stwierdzenie możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania w wyniku realizacji któregośkolwiek z działań w ramach celów projektu Strategii. W ramach prac nad Prognozą, ocenie poddano możliwość wystąpienia znaczących oddziaływań na środowisko w aspekcie transgranicznym, rozumiane jako znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach projektu Strategii na kraje sąsiednie.

Kierunki działań w ramach projektu Strategii i potencjalne przedsięwzięcia mają charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będą koncentrowały się na obszarze MOF Suwałk. Na etapie przeprowadzonej analizy

potencjalnych oddziaływań transgranicznych **nie ma podstaw do jednoznacznej identyfikacji ryzyka wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na kraje sąsiadujące, które implikowałyby konieczność przeprowadzenia dla niego tzw. postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.**

4) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Proponowane zasady monitoringu skutków realizacji postanowień projektu Strategii wynikają bezpośrednio z zapisów art. 55 ust. 3 pkt. 5 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a ostatecznie obligują Prezydenta Miasta Suwałki do realizacji jego postanowień (art. 55 ust.5 Ustawy OOS).

Zaproponowana w projekcie Strategii metoda wskaźnikowa monitoringu jest jedną z najczęściej stosowanych metod oceny osiągnięcia celów. W projekcie Strategii poprzez zestaw wskaźników bezpośrednio lub pośrednio odzwierciedla się stan i jakość środowiska MOF Suwałk oraz presję antropogeniczną na jego komponenty w wybranych celach szczegółowych.

Jako ich uszczegółowienie rekomenduje się rozszerzenie oceny wpływu Strategii w aspektach zrównoważonego rozwoju dokonać podczas zaplanowanych badań *ex-ante*, *on-going* i *ex-post*:

- badanie *ex-ante*, na etapie początkowym dla oceny spodziewanych efektów realizacji planowanych działań oraz dostarczenie wniosków dla prowadzenia polityki rozwoju MOF Suwałk na etapie wdrażania Strategii w obszarze środowiskowym, w tym klimatycznym,
- badanie *on-going*, realizowane na etapie wdrażania programu głównie dla identyfikacji czynników zagrażających osiągnięciu zamierzonych efektów Strategii w obszarze środowiskowym, w tym klimatycznym,
- badanie *ex-post*, przeprowadzane po zakończeniu realizacji Strategii dla oceny efektów działań podejmowanych na kwestie środowiskowe, w tym klimatyczne.

Rekomenduje się, aby proces ewaluacji umożliwiał rozpoznanie efektywności i trwałości interwencji publicznej w zakresie wdrażania Strategii Europejski Zielony Ład, a w szczególności w zakresie obszarów tematycznych: zarządzanie zasobami naturalnymi w sposób zrównoważony, zmniejszenie zależności od nieodnawialnych, niezrównoważonych zasobów, ograniczenie zmian klimatu i dostosowanie się do nich, wzmocnienie konkurencyjności Europy i tworzenie zielonych miejsc pracy oraz dodatkowo stanu realizacji celów środowiskowych